EDEBİYAT

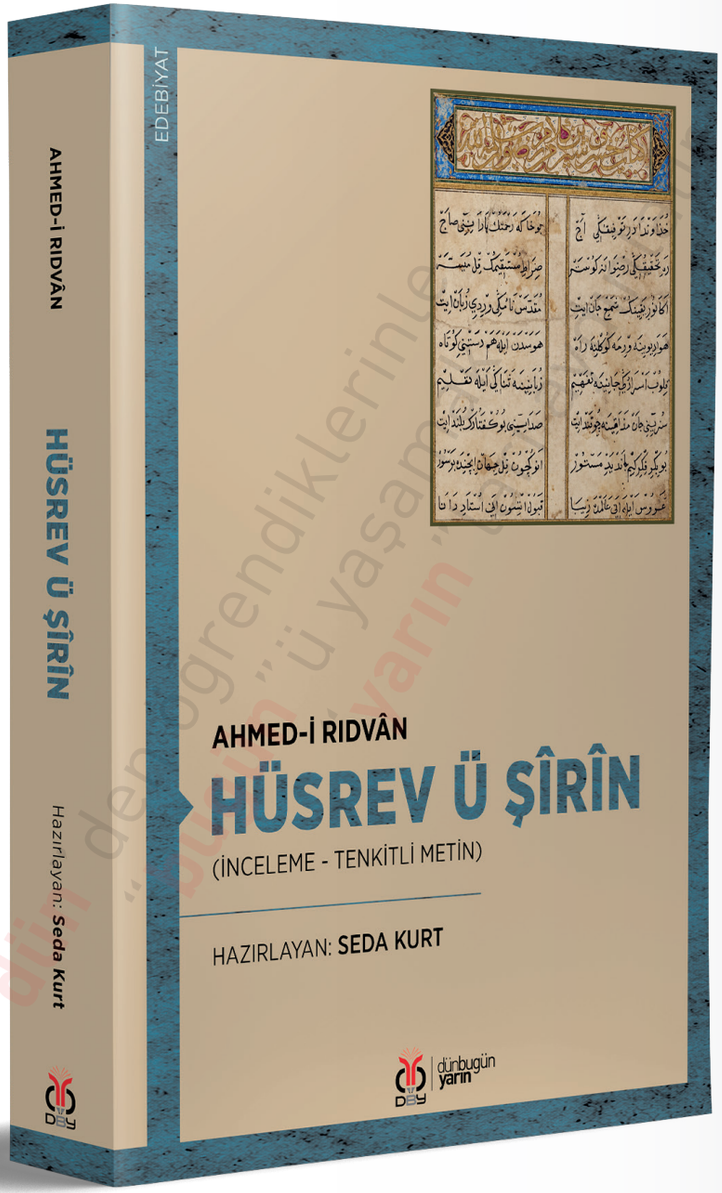
AHMED-İ RIDVÂN

HÜSREV Ü ŞÎRÎN

(İNCELEME - TENKİTLİ METİN)

HAZIRLAYAN: **SEDA KURT**

DBY | dünbugün yarın

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

"dün"den öğrendiklerinle
"bugün"ü yaşamak
"yarın"ları aydınlatır.

HÜSREV Ü ŞÎRÎN (İNCELEME - TENKİTLİ METİN)

© 2026, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™
Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım ve araştırma amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında bu eser, yayıncının yazılı izni olmaksızın tamamen veya kısmen kopyalanamaz; elektronik ya da mekanik yollarla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.
Bu eserin tamamen veya kısmen taranarak ya da başka yollarla veri kümelerine dâhil edilmesi; yapay zekâ modellerinin eğitilmesi, geliştirilmesi veya iyileştirilmesi ile metin ve veri madenciliği amacıyla kullanılması yayıncının önceden alınmış yazılı iznine tabidir. Bu kullanımlara ilişkin tüm haklar saklıdır.

DBY: 546
Edebiyat: 298

ISBN 978-625-8686-58-6
Sertifika No: 52315
1. Baskı: İstanbul, 2026

Müellif: Ahmed-i Rıdvân
Hazırlayan: Seda Kurt
Kitap Editörü: Ahmet Atillâ Şentürk
Dizi Editörü: Furkan Öztürk
Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Kapak Görsel: *Gotha Research Library of the University of Erfurt, Ms. orient. T 196, fol. 1b. Public Domain Mark 1.0.*

Kapak/Mizanpaj: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Birlik Baskı Ozalit San. Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika No: 52846)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)
Ahmed-i Rıdvân
Hüsrev ü Şîrîn (İnceleme - Tenkitli Metin)
/ Hazırlayan: Seda Kurt (Dr. Öğr. Üyesi), Editör: Ahmet Atillâ Şentürk (Prof. Dr.)
İstanbul: DBY Yayınları, 2026.
434 s. ; 16,0 x 23,5 cm __ (DBY Yayınları ; No. 546) __ Dizin var.
ISBN 978-625-8686-58-6
1- Edebiyat 2- Osmanlı Edebiyatı 3- Mesnevi

Bu kitap, 2024 yılında TÜBİTAK 2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı kapsamında desteklenen ve Almanya'da Bochum Ruhr Üniversitesi'nde Doç. Dr. Hülya Çelik danışmanlığında yürütülen "Osmanlı Edebiyatında Erken Modern Dönem Edebî Tercüme ve Şerh Metinleri" başlıklı proje çerçevesinde oluşturulmuştur.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

KISALTMALAR 6

ÖN SÖZ 9

AHMED-İ RIDVÂN 11

I. Hayatı 11

II. Eserleri 15
1. *İskender-nâme* 15
2. *Leylâ vü Mecnûn* 15
3. *Hüsrev ü Şîrîn* 15
4. *Mahzenü'l-Esrâr* 16
5. *Heft Peyker* 16
6. *Rıdvâniyye* 17
7. *Dîvân* 17
8. *Tercüme-i Kasîde-i Bürde* 18
9. *Gülşen-i Cân* 18

HÜSREV Ü ŞÎRÎN 19

I. Eserin Adı 19

II. Yazılış Tarihi 19

III. Muhtevası ve Kaynağı 20

IV. Eserin Şekil Özellikleri 20

V. Esere İlişkin Alanyazını Değerlendirmesi 22

METİN 23

I. Nüsha Tavsifleri 23
1. Atatürk Üniversitesi Nüshası (A) 23
2. Berlin Nüshası (B) 24
3. Gotha Nüshası (G) 24
4. Macaristan Nüshası (M) 26
5. Şahıs Nüshası 27

II. Nüshaların Rüchaniyetinin Değerlendirmesi 27

III. Tenkitli Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol 29

TENKİTLİ METİN 33

SONUÇ 425

KAYNAKÇA 427

ÖZEL ADLAR DİZİNİ 431

"dün"den öğrendiklerimizle "bugün"ü yaşamak "yarın"ları aydınlatır.

Ön Söz

Osmanlı edebiyatının hamse sahibi tanınmış şairlerinden Ahmed-i Rıdvân, 15. yüzyılın ikinci yarısı ile 16. yüzyılın ilk yarısında; II. Bayezid, Yavuz Sultan Selîm ve Kanûnî dönemlerinde yaşamıştır. Nizâmî'yi takiben kaleme aldığı hamsesinin üçüncü mesnevisi olan *Hüsrev ü Şîrîn*, Türk edebiyatında Fahrî ve Şeyhî'den sonra yazılmış üçüncü eser durumundadır. Ahmed-i Rıdvân, *Hüsrev ü Şîrîn*'i kaleme alırken Nizâmî'nin yanı sıra Şeyhî'yi de takip etmiş, hatta eserinde ona atıfta bulunmuştur. Hacimli bir *Dîvân*'ı da bulunan Ahmed-i Rıdvân'ın mesnevileri, tezkire yazarları tarafından kaside ve gazellerinden üstün tutulmuştur.

Ahmed-i Rıdvân'ın *Hüsrev ü Şîrîn*'inin Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi Agâh Sırrı Levend Koleksiyonu 369/4, Berlin Devlet Kütüphanesi Minutoli 26, Gotha Araştırma Kütüphanesi Doğu Yazmaları Koleksiyonu Ms. Orient. T 196 ve Macaristan Bilimler Akademisi Doğu Koleksiyonu Ms. Török Q. 33 numarada yer alan dört nüshası mevcuttur. Eserin bir de baştan 1096 beyit eksik bir şahıs nüshası olduğu ifade edilse de bu nüshanın akıbeti meçhuldür. Şair, eserin sonunda mesnevisinin beyit sayısını 6308 olarak vermesine rağmen elde bulunan hiçbir nüsha tek başına bu beyit sayısına tam olarak ulaşamamaktadır. Bu durum, eserin şairin kaleminden çıkan hâline en yakın şekle ulaşabilmek için dört nüshadan hareketle tenkitli metnin oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. Prof. Dr. Orhan Kemal Tavukçuoğlu, eserin 4897 beyitlik Berlin nüshasından hareketle 2000 yılında bir doktora çalışması yapmıştır. Ancak bugüne değin eserin tenkitli metni neşredilmemiştir. Ahmed-i Rıdvân'ın *Hüsrev ü Şîrîn*'inin elde mevcut dört nüshasından hareketle tenkitli metnini ortaya koymayı hedefleyen bu kitapta, şairin verdiği 6308 beyit sayısına ulaşılmıştır.

Üç bölümden oluşan bu çalışmanın birinci bölümünde *Hüsrev ü Şîrîn*'in yazarı Ahmed-i Rıdvân'ın hayatı ve eserleri hakkında bilgi verilmiş; ikinci bölümde *Hüsrev ü Şîrîn* tanıtılmış, üçüncü bölümde ise metnin el yazması nüshalarının tavsifleri yapıldıktan sonra eserin tenkitli metnine yer verilmiştir. Metnin akabinde beyit numaralarına gönderme yapılan bir özel adlar dizini bulunmaktadır.

Bu çalışma, 2024 yılında Almanya'da Bochum Ruhr Üniversitesinde Doç. Dr. Hülya Çelik danışmanlığında yürütülen "Osmanlı Edebiyatında Erken Modern Dönem Edebî Tercüme ve Şerh Metinleri" başlıklı proje çerçevesinde oluşmuştur. TÜBİTAK 2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı kapsamında desteklenen bu proje doğrultusunda danışmanım Doç. Dr. Hülya Çelik, beni Gotha Araştırma Kütüphanesine yönlendirmiştir. Kütüphanede geçirdiğim iki gün boyunca Ahmed-i Rıdvân'ın *Hüsrev ü Şîrîn*'inin Ms. Orient. T 196 numaralı el yazması nüshası dikkatimi çeken yazma eserler arasında olmuştur. Her ne kadar ihtiyatla yaklaşmak gerekmekteyse de nüshadaki başlık, şair henüz hayatta iken istinsah edilen bir nüsha olduğuna veya böyle bir nüshadan çoğaltıldığına işaret etmektedir. Almanya'daki araştırmamı tamamlayıp Türkiye'ye döndüğümde Gotha nüshası ile ilgili bir makale kaleme alıp akabinde temin ettiğim üç nüsha ile (Erzurum, Berlin, Gotha) eserin tenkitli metnini hazırlamaya başladım. Bu sırada eserin Macaristan Bilimler Akademisinde bir nüshası daha bulunduğuna tesadüf ettim. Bu nüshayı da temin ettikten sonra eserin tenkitli metnini ve incelemesini tamamladım.

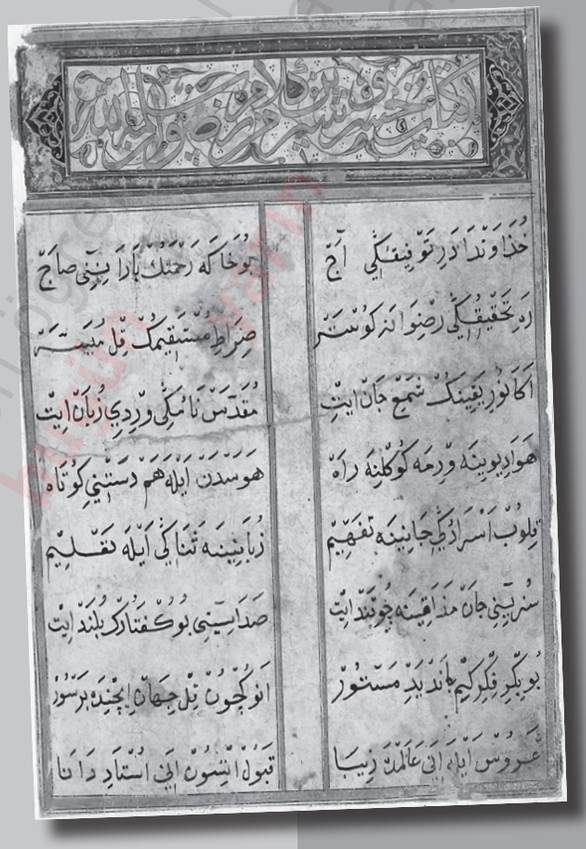
Ahmed-i Rıdvân'ın *Hüsrev ü Şîrîn*'inin tenkitli neşrini ortaya koymak amacıyla giriştiğim bu çalışmada öncelikle doktora sonrası araştırma projemi destekleyen TÜBİTAK'a teşekkürü borç bilirim. Hem eserin tenkitli metnini hazırlarken takıldığım tüm noktaları bıkmadan usanmadan cevaplayarak zihnimdeki soru işaretlerini gideren hem de çalışmanın editörlüğünü üstlenme nezaketini gösteren saygıdeğer hocam Prof. Dr. Ahmet Atillâ Şentürk'e gönülden teşekkür ederim. Almanya'daki araştırmam süresince, hatta araştırmamı bitirip Türkiye'ye döndükten sonra Macaristan Bilimler Akademisinde bulunan nüshayı temine çalışırken, üzerimden desteğini esirgemeyen ve kendisini tanımaktan çok memnun olduğum proje danışmanım Doç. Dr. Hülya Çelik'e, Gotha Araştırma Kütüphanesinde geçirdiğimiz iki gün boyunca misafirperverliğinden dolayı Doğu Yazmaları Koleksiyonu Küratörü Dr. Feras Krimsti'ye, Macaristan Bilimler Akademisi nüshasının temininde yardımlarından dolayı kütüphanenin değerli çalışanı Anna Stumpf'a ve araştırmam boyunca Almanya'da benimle şehir şehir kütüphane kütüphane gezen kıymetli eşim Dr. Öğr. Üyesi Enes Kurt'a çok teşekkür ediyorum.

Seda Kurt
İstanbul, 2026

AHMED-İ RIDVÂN

HÜSREV Ü ŞÎRÎN

TENKİTLİ METİN

Kitābü Ḫüsrev ü Şīrīn min-Kelāmi Rıḍvān sellemehullah

[B 1^{b} G 1^{b}]	1	Ḫudāvendā der-i tevfīḳüñi aç Bu ḫāke raḥmetüñ bārānını ṣaç
	2	Reh-i taḥḳīḳüñi Rıḍvān'a göster Ṣırāṭ-ı müstaḳīmüñ ḳıl müyesser
	3	Aña nūr-ı yaḳīnüñ şemʿ-i cān it Muḳaddes nāmuñı vird-i zebān it
	4	Hevā dīvine virme göñline rāh Hevesden eyle hem destini kūtāh
	5	Ḳılup esrāruñı cānına tefhīm Zebānına şenāñı eyle taʿlīm
	6	Sözini cān meẕāḳına çü ḳand it Ṣadāsını bu güftāruñ bülend it
	7	Bu bikr-i fikr kim cāndaydı mestūr Anuñ-çün ḳıl cihān içinde pür-sūr
	8	ʿArūs eyle anı ʿālemde zībā Ḳabūl itsün anı üstād ü dānā[12]
[B 2^{a} G 2^{a} M 2^{a}]	9	Oḳuyanlar ḳamu gül bigi gülsün Ṣafādan ravża-i Rıḍvān'ı bulsun
	10	Göze küḥl-i sevādı virüben nūr Semāʿından göñüller ola mesrūr
	11	Dil-i ġam-dīde andan şādī bulsun Kilīd-i müşkil-i bend-i ġam olsun

[12] 1-8: -M.

"dün"den öğrendiklerinle "bugün"ü yaşamak "yarın"ları aydınlatır.

12 Bugün şād eyleyüp Şeyḫī revānın
Bedīʿ itsün meʿānīnüñ beyānın

13 Cemāli zīb-i luṭf ile ṭonansun
Saʿādet burcını meh-veş ṭolansun

14 Ḥicāb-ı nūr ile özi bürinsün[13]
Yüzi şeh gözine şīrīn görinsün

15 Nesīm-i ʿavnüñi eyle aña yār
Niṣār itsün bu deryā dürr-i şeh-vār

16 Çü ʿavn ide aña feyż-i ʿināyet
Bula bu kān güher aḫter-saʿādet

17 ʿAyān olduḳda bu dürr-i şeb-efrūz
Şeb-i muẓlim ola çün rūz-ı nev-rūz

18 Döner emrüñle māh ü mihr-i ḫāver
Olur gice ḳarañu rūz-ı enver

19 Sepīd-i rūz ile bu leyle-i dāc
Olupdur feyżüñe ser-cümle muḥtāc

[B 2ᵇ G 2ᵇ M 2ᵇ] 20 Senüñ emrüñle gerdāndur bu gerdūn
Muṭīʿüñdür ḳamu ʿālī vü ger dūn

21 Senüñdür nīk ile bed her ne kim var
Murāduñ üzredür bu çarḫ-ı devvār

22 Bitürdüñ ḫāk-i ḫārādan gül-i ter
Ḳaraṭaşdan çıḳarduñ laʿl ü gevher

23 Demüñdür feyż iden eşyāya cānı
Tenüruñda bişüpdür cümle nānı

24 Ḫudāyā luṭfuñ ile ser-firāz it
Beni ḫalḳ-ı cihāndan bī-niyāz it

25 Miyāncısuz virürsin nānumı sen
Ḳamu maḫlūḳa hem rızḳını aḥsen

26 Egerçi sözlerüm cümle ḫaṭādur
Ḳabūl eyler iseñ luṭfuñ revādur

27 Cihān içinde ben ser-geşte ḳaldum
Ṭabībe irmedüm dil-ḫaste ḳaldum

[13] bürinsün: bezensün G.

28 Kime feryād idem yoḳdur penāhum
Senüñ luṭfuñdan özge ey ilāhum

29 Bu sırlar kim ḫalāyıḳdan nihāndur
Senüñ ḳatuñda ser-cümle ʿayāndur

30 Ḫaḳa ḳıl Aḥmed-i Rıḍvān tażarruʿ
Eger rifʿat dilerseñ ḳıl tevāżuʿ

[B 3ᵃ G 3ᵃ M 3ᵃ] 31 Bülend it himmetüñ isterseñ adı
Ki himmetden bulurlar her murādı

Der-tevḥīd-i Bārī Teʿālā şānühü

32 Yine yādıyla nām-ı Ẕü'l-Celālüñ
Ḳılalum ibtidāʿ naẓm-ı maḳālüñ

33 Kim anuñ ḥükm-i nāmına olup rām
Felek cünbiş ḳılupdur merkez ārām

34 Ḳamu eşyāya oldur evvel āḫir
Anuñ emrindedür pinhān ü ẓāhir

35 Vücūdıdur ḳamu mevcūda ḳāhir
Nişānı cümle-i eşyāda ẓāhir

36 Teʿālallah ki yoḳ mānend ü miṯli
Benī ādem ʿabīd ol Rabb ü Mevlī

37 Sücūd eyler aña her şey kemāhī
Vücūdına virür cümle güvāhī

38 Feleklerde ḳılup encüm fürūzı
Bu ḫākī ḳavme gösterdi rümūzı

39 Anuñ ḥikmetleridür cümle bārīk
Beyāż-ı rūz-ı rūşen leyl-i tārīk

40 Gelür ġam yirine şādī vü ümmīd
Ṭoġar emriyle anuñ bedr ü ḫurşīd

[B 3ᵇ G 3ᵇ M 3ᵇ] 41 Nücūma emr ider her demde çoḳ kār
Ṣanāyiʿ gösterür ṣunʿıyla her bār

42 Görür nūrı ile bārīk-bīnān
Anuñ ẕikriyledür ḫalvet-nişīnān

43 Münezzehdür naḳāyışdan müberrā
Muḳaddesdür meʿāyibden teʿālā

"dün" den öğrendiklerimiz "bugün" yaşamak için aşmamız gerekenlerdir.

44 Yitişmez kimsene ḳudretlerine
ʿUḳūl irmez anuñ ḥikmetlerine

45 Ne ḳāṣırsın sen ey şūrīde-aḥvāl
Ki şerḥ idesin andan baʿż-ı aḳvāl

46 Ne ḥaddüñdür senüñ bu naẓm-ı güftār
Neden geldi saña bu seyr ü reftār

47 Eger hüşyār iseñ ey merd-i ʿāşıḳ
Bu yola gitmege olduñsa lāyıḳ

48 Bu cürm içün eyit estaġfirullah[14]
Ḫulūṣ-ı ḳalb ile tübtū ilallah[15]

49 Eger bu yolda gerçek ṭālib iseñ
Liḳāsına ḥabībüñ rāġıb iseñ

50 Ḳamu eşyāda ẓāhir gözle anı
Ki her şeyde anuñ vardur nişānı

51 ʿAceb sehv itdiler ṣūret-perestler
Büt içün ḳaldılar ḥayrān ü mestler

[B 4ª G 4ª M 4ª] 52 Ḥicābından bu nakşuñ geçmediler
Meʿānī aşlına yitişmediler

53 Ḫalīl-i Ḫaḳ bu remze oldı vāḳıf
Aña keşf oldı esrār-ı mevāḳıf

54 Anuñ-çün bütleri ḳıldı şikeste
Bu ṣūret dāmına ḳalmadı beste

55 Gel imdi sen daḫi şevḳ ile vecde
Gine maʿbūd-ı pāke eyle secde

56 Çün İbrāhīm-i Āẕer cānı mest it
Hevā eşnāmını cümle şikest it

57 Göresin tā ki sen ʿayne'l-yaḳīni
Cemāl-i lā-uḥibbü'l-āfilīni[16]

[14] Allah'tan bağışlanma dilerim.
[15] Allah'a tövbe ettim.
[16] "Batanları sevmem" (En'âm 6/76).

Kaynakça

AÇIL, Berat vd.: *Tenkitli Neşir Kılavuzu (Osmanlı Türkçesi Metinleri İçin)*, İSAM Yayınları, İstanbul 2022.

AHMED-İ RIDVÂN: *Dîvân*, haz. Halil Çeltik, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara 2017.

AHMED-İ RIDVÂN: *Hüsrev ü Şîrîn*, Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, Agâh Sırrı Levend Koleksiyonu, ASL 369/4, Erzurum.

AHMED-İ RIDVÂN: *Hüsrev ü Şîrîn*, Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi, Agâh Sırrı Levend Koleksiyonu, ASL 632 (2 Cilt), Erzurum.

AHMED-İ RIDVÂN: *Hüsrev ü Şîrîn*, Berlin Devlet Kütüphanesi (Staatsbibliothek zu Berlin), Minutoli 26, Berlin.

AHMED-İ RIDVÂN: *Hüsrev ü Şîrîn*, Gotha Araştırma Kütüphanesi (Forschungsbibliothek Gotha), Ms. Orient. T 196, Gotha.

AHMED-İ RIDVÂN: *Hüsrev ü Şîrîn*, haz. Orhan Kemal Tavukçu, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara 2020.

AHMED-İ RIDVÂN: *Hüsrev ü Şîrîn*, Macaristan Bilimler Akademisi Kütüphanesi (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára), Ms. Török Q. 33, Budapeşte.

AHMED-İ RIDVÂN: *Rıdvâniyye*, haz. Nebi Yılmaz, Bizim Büro Basımevi, Ankara 2007.

AHMED-İ RIDVÂN: *Rıdvâniyye*, Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi Koleksiyonu, Nu. 3330, İstanbul.

AKBAYAR, Nuri: *Mehmed Süreyya Sicill-i Osmanî*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996.

AVCI, İsmail: *Türk Edebiyatında İskendernâmeler ve Ahmed-i Rıdvân'ın İskendernâme'si*, Gece Kitaplığı, Ankara 2014.

BEYDİLLİ, Kemal: "Ulrich Jasper Seetzen", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. EK-2, TDV Yayınları, İstanbul 2019, s. 481-483.

CANIM, Rıdvan: *Latîfî Tezkiretü'ş-Şu'arâ ve Tabsıratü'n-Nuzamâ (İnceleme-Metin)*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 2000.

EKİNCİ, Ramazan: *Vekâyi'ü'l-Fuzâlâ Şeyhî'nin Şakâ'ik Zeyli*, C. 3, Türkiye Yazma Eser Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2018.

ERKAN, Mustafa: "Hüsrev ve Şîrin", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 19, TDV Yayınları, İstanbul 1999, s. 53-55.

EVLİYÂ ÇELEBİ: *Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi*, haz. Seyit Ali Kahraman - Yücel Dağlı, C. 3, Kitap 2, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2006.

GÖKBİLGİN, M. Tayyib: *XV-XVI. Asırlarda Edirne ve Paşa Livası: Vakıflar, Mülkler, Mukataalar*, İşaret Yayınları, İstanbul 2007.
GÖZÜTOK, Avni: *Hayatî: Mahzenü'l-Esrâr (Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları, Erzurum 2001.
GÜRGENDERELİ, Müberra: "Sarıcazâde Râmiz'in Edirne Tekkeleri'ni Anlatan Mesnevisi: Esâmî-yi Hânkâh-ı Mahmiyye-i Edrene", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 9, S. 43, 2016, s. 282-298.
HİBRÎ, Abdurrahman: *Enîsü'l-Müsâmirîn Edirne Tarihi 1360-1650*, haz. Ratip Kazancıgil, Edirne Valiliği Yayınları, Edirne 1999.
KAPLAN, Hasan: "Bir Münazara (Seyf ü Kalem) İki Şair: Ahmedî ve Ahmed-i Rıdvan", *II. Uluslararası Türkiyat Kongresi Bildiriler Kitabı*, ed. A. İbrahimova vd., Çankırı Karatekin Üniversitesi Yayınları, Çankırı 2023, s. 329-359.
KARADENİZ, Mustafa: *Ahmed-i Rıdvân, Heft-Peyker (İnceleme, Metin, Özel Adlar Dizini)*, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır 2010.
KILIÇ, Muzaffer: "Ahmed-i Rıdvân'ın Bilinmeyen Farsça Bir Eseri: Gülşen-i Cân", *III. Uluslararası Türkiye-İran Dil ve Edebiyat İlişkileri Sempozyumu: Türkçe Bildiriler Kitabı*, ed. N. Değirmenci, Demavend Yayınları, İstanbul 2021, s. 306-317.
KINALI-ZÂDE HASAN ÇELEBİ: *Tezkiretü'ş-Şuarâ*, haz. İbrahim Kutluk, C. 1, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1978.
KOÇ, Hamza: "Ahmed-i Rıdvan'ın Manzum Kaside-i Bürde Tercümesi", *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi*, C. 5, S. 12, 2018, s. 9-31.
KOÇ, Hamza: *16. Yüzyılda Yazılmış Bir Behrâm-ı Gûr Mesnevîsi I, İnceleme-Edisyon Kritikli Metin*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
KURT, Seda: "Ahmed-i Rıdvân'ın Hüsrev ü Şîrîn'inin Gotha Nüshasına Dair", *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, C. 10, S. 1, 2026, s. 419-440.
KÜÇÜKKAYA, A. Gülçin - UMAROĞULLARI, Gökhan: "Edirne'de Onikigen Bir Türbe-Tütünsüz Baba Türbesi, Restorasyon Projesi ve Defterdar Ahmet Rıdvan", *Vakıflar Dergisi*, S. 29, Ankara 2005, s. 191-254.
LEVEND, Agâh Sırrı: "Ahmed-i Rızvân'ın Hüsrev ü Şîrîn'i", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, C. 14, Ankara 1966, s. 215-258.
LEVEND, Agâh Sırrı: "Bilinmeyen Eski Eserlerimizden: Hayâtî'nin İskender-nâmesi", *Türk Dili*, C. 1, S. 4, Ankara 1952, s. 195-201.
MÜSTAKÎM-ZÂDE Süleyman Sa'deddin Efendi: *Mecelletü'n-Nisâb*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2000.
MÜSTAKÎM-ZÂDE Süleyman Sa'deddin Efendi: *Tuhfe-i Hattâtîn*, haz. Mustafa Koç, Klasik Yayınları, İstanbul 2014.
ÖZTULUNÇ, Reyhan: *16. Yüzyılda Yazılmış Bir Behrâm-ı Gûr Mesnevîsi II, İnceleme-Edisyon Kritikli Metin*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.
PARLATIR, İsmail - HAZAI, György: *Macaristan Bilimler Akademisi Kütüphanesi'ndeki Türkçe El Yazmaları Kataloğu,* Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), Ankara 2007.
PEREMECİ, Osman Nuri: *Edirne Tarihi*, Bellek Yayınları, İstanbul 2011.
PERTSCH, Wilhelm: *Die orientalischen Handschriften der Herzoglichen Bibliothek zu Gotha: Die türkischen Handschriften*, 2. Theil, Kaiserl. Königl. Hof- und Staatsdruckerei, Wien 1864.

PERTSCH, Wilhelm: *Verzeichniss der türkischen Handschriften der Königlichen Bibliothek zu Berlin*, A. Asher & Company, Berlin 1889.
SEÇKİN, Necati: *Edirne Evliyaları*, Ülkü Basımevi, Edirne 1971.
SEHÎ BEY: *Heşt Bihişt The Tezkire by Sehi Beg*, haz. Günay Kut, Harvard Üniversitesi Basımevi, Cambridge 1978.
STEINGASS, Francis Joseph: *A Comprehensive Persian-English Dictionary*, Routledge, London 1963.
SÜRELLİ, Bahadır: *Türk Edebiyatında Heft Peyker Mesnevileri ve Hayâtî'nin Heft Peyker'i*, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2012.
ŞEMSEDDİN SÂMÎ: *Kâmûsu'l-A'lâm*, C. 1, Mihran Matbaası, İstanbul 1889.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: C.EV Kutu No: 2241 Gömlek No: 12032.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: İ.DH Kutu No: 2601 Gömlek No: 41915.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: ŞD Kutu No: 22909 Gömlek No: 11.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: ŞD Kutu No: 2909 Gömlek No: 29.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: ŞD Kutu No: 2914 Gömlek No: 44.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: BEO Kutu No: 1155 Gömlek No: 86623.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: İE.TCT Kutu No: 4 Gömlek No: 433.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: İE.EV Kutu No: 7 Gömlek No: 753.
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Fon Adı: İE.EV Kutu No: 22 Gömlek No: 2673.
TAVUKÇU, Orhan Kemal: "Rıdvâniyye (Ahmed-i Rıdvân)", *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*, http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/ridvaniyye-ahmed-i-ridvan (Erişim Tarihi: 24.07.2026).
TAVUKÇU, Orhan Kemal: *Ahmed Rıdvân Hüsrev ü Şirin (İnceleme-Metin)*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum 2000.
TİMURTAŞ, Faruk Kadri: *Şeyhî ve Husrev ü Şîrîn'i*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 2. bs., İstanbul 1980.
TURAN, Lokman: *Mesneviyi Gazelle Okumak*, Kesit Yayınları, İstanbul 2017.
ULU, Ayşe: *Ahmed-i Rıdvân'ın Leylâ vü Mecnûn Mesnevisi (Transkripsiyonlu Metin-İnceleme)*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Erzurum 2020.
ÜNVER, İsmail: "Ahmed Rıdvan", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 2, TDV Yayınları, İstanbul 1989, s. 123-124.
ÜNVER, İsmail: "Ahmed-i Rıdvan", *Türk Tarih Kurumu Belleten*, C. 50, S. 196, Ankara 1986, s. 73-125.
ÜNVER, İsmail: *Ahmed-i Rıdvân, Hayatı, Eserleri ve Edebî Şahsiyeti*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Yayımlanmamış Doçentlik Tezi, Ankara 1982.
YAZAR, Sadık: *Anadolu Sahası Klâsik Türk Edebiyatında Tercüme ve Şerh Geleneği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2011.

Özel Adlar Dizini

ʿAcem 1073, 1746, 2952, 2970, 2987, 2989, 2991, 2994, 3005, 3212, 6123, 6139.
ʿĀd 3919, 5457.
Ādem 1497, 4493.
Aḥmed-i Rıḍvān 2, 9, 30, 73, 84, 135, 171, 182, 234, 415, 461, 640, 1450, 1479, 2076, 2159, 2174, 2180, 3060, 5481, 5653, 6028, 6247, 6272.
ʿAmr Ezraḳ 1527.
ʿArab 1527, 1538, 2781, 4310, 4767, 6084, 6139, 6157, 6160-6161, 6191.
Aras 2261, 4211.
Āṣaf 1558.
Āẕer 56.
Āẕerbāycān 1845.
ʿAẕrā 621, 1880.
Bāribed 476, 2149, 2160, 3278, 5144, 5211, 5292, 5295, 5339, 5676, 5932.
Baṭḥā 61, 6160.
Bāyezīd 159, 6300.
Behrām-ı Çūbīn 1547, 1552, 1555-1556, 1563, 1573-1574, 1585, 1592, 1612, 1618-1619, 1640, 1649, 1653, 1657, 1659, 1675, 1677, 1685-1686, 1704-1705, 1707, 1714, 1719, 1721, 1723, 1741-1742, 1749, 1751, 1758, 1814, 1834, 1836, 1840, 1843, 2654, 2751, 2840, 2877, 2882, 2884, 2930, 2941, 2971, 2990, 2996, 2998, 3000, 3002, 3004, 3006, 3219, 3225, 3240, 3243.
Belḫ 1580, 1584, 4311.
Bīsütūn 3732, 3749, 3751, 3797, 3817, 3827, 3831, 3847, 3950, 3953.
Boḳrāṭ 952.
Bulġar 6209.
Büzürgümīd 294, 2906, 5473, 5701, 5766, 5774, 5933.
Cālīnūs 952.
Cebrāʾīl 6220, 6232.
Cemşīd 141, 898, 923, 926, 1446, 1862, 2026, 2607, 3918, 4589, 4846, 4946, 5121, 5543, 5937, 6021, 6060, 6301.
Ceyhūn 3239.
Cihānbaḫt 2403, 2453.
Çīn 575, 620, 646, 710, 715, 802, 1003-1004, 1010, 1525, 1936, 2195, 2305, 2457, 3005, 3041, 3388, 3391, 4310, 4347, 4349, 4767, 4805, 4887, 4905, 5223, 5359, 5472, 5531, 5533, 5542, 6159.
Ḍaḥḥāk 1519, 3918, 5834, 6021.
Dārü's-Selām 664.
Dāvūd 2053, 2276, 4500, 6040.
Derbend 495, 498, 556.
Dilārām 2402, 2449-2450.
Dilşād 2403, 2459.
Eflātūn 5995, 6266.
Efrāsiyāb 2607.
Efrīdūn 3919, 6021.
Elbürz 1643, 3714, 3798, 3953.
Erdeşīr 6079.
Erjeng 573, 860.
Ermen 499, 557, 1103, 1108, 1142, 1172, 1225, 1256, 1266-1267, 1437, 1445, 1797, 1842, 1864, 2684, 2690, 3144, 3268, 4196, 4858, 5145, 5641.
Eyyüb 4499.
Ferhād 3362, 3381, 3397, 3405, 3411, 3427, 3446, 3448, 3453, 3471, 3498, 3520-3521, 3525, 3529, 3566, 3568, 3592, 3612, 3636, 3647, 3650-3651, 3656-3657, 3659, 3713, 3729, 3731, 3734, 3746, 3760-3761, 3818, 3827, 3831, 3833, 3836, 3842, 3852, 3921, 3923,

"dün"den öğrendiklerinle "bugün"ü yaşamak "yarın"ları aydınlatır.

3925-3926, 3933-3934, 3939, 3958, 3973-3974, 3978-3979, 3983, 3992, 4019, 4031, 4036, 4038, 4045, 4068, 4937, 4956.
Furāt 1887, 3556, 3951, 4237.
Güldem 617-618.
Gülgūn 964, 983, 1009, 1167, 1410-1412, 1415, 1440, 1444, 1844, 1888, 2123, 3735, 3824, 3958, 3984, 5069, 5094-5095, 6208.
Ḥaleb 1527.
Ḥātem-i Ṭay 322, 1550.
Ḫāver 835.
Hebennaḳ 3979.
Ḫıṭā 364, 834, 1525, 1543, 4310, 4805, 4887, 4905.
Ḫızır 2135, 2451-2452, 3838, 3851, 4878, 5076, 5233, 5607.
Ḥicāz 3519.
Hind 3807, 4301, 4805, 5321.
Hindū 2192, 4535, 5175, 5472.
Ḫorāsān 1526, 1576, 1584, 1743, 4311.
Ḫoten Ḫatun 2403, 2456.
Hūd 3919.
Ḫūrşīd 141.
Hūşenk 3919.
Hümāyūn 2402, 2438, 4636, 4648, 5637.
Hürmüz 242, 264-265, 330, 416, 418, 421, 423, 433, 1018, 1020, 1028, 1514-1515, 1517, 1530, 1541, 1544-1545, 1573, 1596, 1721, 1725, 1744, 1747, 1754, 1760, 1769, 1814, 2765.
Ḫüsrev 185, 189, 191, 237, 278-279, 292, 295, 312, 337, 354, 357, 370, 391, 395, 415, 420, 436, 438, 466, 488, 532, 535, 551, 595-596, 710, 810, 853-854, 861-862, 866, 868, 879, 893, 964, 972, 1000-1001, 1017, 1019, 1021-1024, 1038, 1055, 1067, 1072, 1097, 1109, 1142, 1150, 1152, 1163-1164, 1167, 1169, 1172, 1179, 1188, 1193, 1201, 1223, 1229, 1233, 1246, 1266, 1276, 1278-1279, 1284, 1290, 1298-1299, 1308, 1323, 1325, 1333, 1353, 1360, 1362, 1364, 1366, 1376, 1378, 1381, 1396, 1407, 1414, 1436, 1457, 1464, 1471, 1738, 1760, 1766-1767, 1769, 1807, 1814, 1818, 1832, 1835, 1838, 1841-1842, 1865, 1871, 1875, 1888, 1891, 1896, 1899, 1923, 1925, 1954-1955, 1968, 1986, 1989, 1999-2002, 2037, 2049, 2057, 2061, 2089, 2131, 2152, 2176, 2179, 2187, 2243, 2259, 2279, 2290, 2305, 2310, 2321, 2331, 2348-2349, 2357, 2360, 2384, 2399, 2411, 2418, 2458, 2479, 2569, 2591, 2635, 2648, 2711, 2721, 2752, 2761, 2764, 2766, 2769, 2793-2794, 2800, 2806, 2808, 2810, 2813, 2819, 2822, 2832, 2839, 2880, 2935, 2945, 2970, 2980, 2983, 2998, 3004, 3007, 3015, 3034, 3052, 3067, 3095, 3151, 3155, 3173, 3212, 3225, 3246, 3272, 3287, 3337, 3451, 3526, 3541, 3552, 3566, 3653, 3665, 3727, 3735, 3785, 3950, 4042, 4070-4071, 4073, 4087, 4100, 4162, 4182, 4184, 4239, 4248, 4273, 4329, 4334, 4336, 4338, 4342, 4367, 4385, 4393, 4402, 4417, 4419, 4429-4431, 4436, 4524, 4529, 4541, 4544, 4557, 4562, 4565, 4568, 4584, 4616-4617, 4619, 4665, 4669, 4730, 4764, 4813, 4891-4892, 4946, 5002, 5004, 5035, 5059, 5103, 5112, 5160, 5200, 5210, 5291, 5296, 5304, 5328, 5342, 5345, 5356, 5367, 5372, 5384, 5391, 5414, 5439, 5447, 5460, 5468, 5502, 5548, 5552, 5557, 5559, 5561, 5564, 5575, 5581, 5591-5592, 5597-5598, 5600, 5603, 5611, 5624, 5630, 5633-5634, 5645, 5652, 5670-5672, 5676-5677, 5679, 5694, 5701, 5725-5726, 5762, 5770, 5794, 5798-5799, 5803-5805, 5813, 5847, 5853, 5860, 5864-5865, 5890, 5898, 5915, 5922, 5928, 5935, 5938-5939, 5962, 6046, 6048, 6050-6051, 6054, 6056, 6061, 6064, 6066, 6074, 6078, 6098-6099, 6110, 6115, 6122, 6132, 6140-6141, 6151-6152, 6154, 6161, 6168-6169, 6174, 6178, 6291.
ʿIrāḳeyn 1526.
Işfahān 498, 4315-4316, 4324-4326, 4328, 4346, 4402, 4405, 4786.
İbrāhīm 56.
İdrīs 4093.
İncīl 6041.
Īrān 834, 1816, 2800, 2807, 3018, 5327, 6132, 6183, 6191.
İrem 584, 637, 1078, 1295, 1502, 1915, 2475, 5584, 6289.
ʿĪsā 120-121, 1479, 1501, 2425, 2755, 2818, 3029, 3107, 3202, 4088, 4093, 4116, 5251, 5668-5669, 5739, 5753.
İskender 1877, 3752.
İskender-nāme 187.
İslām 406, 3868, 6053, 6134.
İstanbul 5440.
Kaʿbe 61, 3510, 4991.
Kāf 161, 364, 3714, 3798, 3953, 4304.
Kārūn 925.
Kāvūs 2035.
Kenʿān 3085, 3866, 4497.
Keşmīr 4311.
Kevşer 2105.

Keyḫüsrev 6141.
Keyḳubād 6100.
Ḳırvān 834.
Kisrā 242, 295, 897, 922, 1751, 2812, 3038, 5937-5938, 6163, 6205.
Ḳuds 3188.
Ḳurʾān 6042.
Kürd 5576.
Māçīn 1936.
Mānī 235, 486, 573, 860, 2106, 3384, 3391.
Medāyin 555, 968, 973-974, 987, 991, 1077, 1108-1109, 1226, 1253, 1264, 1328-1329, 1387, 1397-1398, 1400, 1415, 1457, 1548, 1694, 1752, 1771, 1832, 1843, 2697, 2952, 3008, 3011, 3299, 4325, 4420-4421, 4805, 4858, 5405-5406, 5418, 5434, 5532, 5534, 5540-5541, 5798, 6163-6164, 6173.
Mehsetī 2164, 2175, 2177, 2189, 2198, 2292, 2410, 2419, 5144-5145, 5152, 5157, 5161, 5199, 5243, 5252, 5290, 5638, 5676.
Mekke 5659, 6096.
Meryem 2818, 3027-3029, 3157, 3202, 3317-3319, 3321, 3335-3337, 4088-4089, 4092, 4097, 4115-4116, 5753.
Mescid-i Aḳṣā 4991.
Meşkū 1146, 1228, 1253, 1330, 1334, 1381, 1416, 5542.
Mısr 3463, 3866, 4887, 5289, 5474.
Mihīn Bānū 497, 941, 943, 946, 949, 954, 956, 961, 982, 988-989, 1263, 1265, 1267, 1270, 1276-1277, 1280, 1282, 1284-1286, 1289-1291, 1293, 1301, 1393, 1396, 1399, 1401, 1413, 1797, 1799, 1804, 1809, 1920, 1922, 1931, 1934, 1964, 1967, 2064, 2203, 3098-3100, 3113, 3116, 3129, 3143, 3267, 4208, 5421, 5640.
Mīkāʾīl 6232.
Muḥammed 114, 136, 177, 407, 5741, 6042, 6045, 6095-6096, 6103, 6117, 6154-6155, 6227, 6240.
Mūsā 2153, 2421.
Nasṭūr 2760.
Nīl 1183, 1476, 1887, 2546, 3239.
Nūşīnrevān 468, 811, 1517, 1529, 1773, 2765, 2857, 3010, 5678.
Perīzād 2402, 2435.
Pervīn 4998.
Refref 124, 6233.
Rey 4310.
Rūm 835, 2749, 2800, 2808, 2931-2932, 2969, 2987, 2992, 3048, 4310, 4349, 5440, 5473, 5576.
Rüstem 922, 1550, 1558, 1973, 1981, 4858.
Saḫbān 2180.
Ṣandal 696, 708, 712, 721, 777.
Sāye Ḫān 1525, 1540, 1555, 1559, 1565, 1585, 1609, 1614, 1651-1653, 1655, 1660-1662, 1670-1671, 1697, 1699.
Selsebīl 2101.
Semerḳand 4311.
Semmūd 3919.
Sidre 6225, 6234.
Sind 4805.
Sirāfīl 6233.
Soḳrāṭ 952.
Süleymān 119, 158, 849, 1375, 1904, 1908, 2026, 2117, 2135, 3647, 3778, 4130, 4500, 4588, 4846.
Süreyyā 1161, 2270, 4682, 6297.
Şābūr 483, 488, 492, 532, 535, 547, 552, 558, 563, 566-567, 589-590, 593, 644, 666, 671, 677, 704, 720, 785, 800, 803, 805, 813, 817, 820, 823-824, 827, 846, 863, 879, 882, 886, 888, 891, 900, 904, 906, 910, 917, 936, 938, 975, 992, 1306, 1312, 1314, 1316, 1323, 1325, 1375-1378, 1380, 1390, 1414-1415, 1420-1422, 1424, 1426, 1429, 1433, 1784, 1796, 1799, 2090, 2099, 2114, 2119, 2123, 2400, 2465, 3048, 3115, 3187, 3194, 3199, 3201, 3245, 3259, 3262-3263, 3338, 3375, 3377-3378, 3393, 4173, 4178, 4181, 4192, 4229, 4236, 4242, 4248-4249, 4252, 4254, 4263, 4431, 4433, 4436-4437, 5011-5012, 5036, 5056, 5074-5075, 5078, 5081, 5089, 5092, 5098, 5104, 5112, 5140, 5149, 5151, 5154, 5347-5348, 5351, 5355, 5369, 5637, 5640-5642.
Şām 835, 1528, 1537, 5474.
Şeddād 3918, 5457.
Şehnüvāz 2403, 2462.
Şeker 4315, 4321, 4326-4327, 4329-4332, 4334, 4342-4344, 4346, 4352-4353, 4356-4357, 4361, 4363-4364, 4366, 4370, 4379-4380, 4382, 4385, 4393, 4400, 4403-4404, 4410, 4413, 4416-4417, 4419, 4422, 4425-4429, 4705, 4729, 4787-4788, 4844, 4886.
Şekernāz 2402, 2447.
Şeyḫī 12, 5480.
Şīrīn 189, 191, 237, 474, 522, 527, 529, 532-533, 585, 593, 619, 657, 682, 684, 686, 692, 703, 708, 710, 729, 735, 738, 743, 746, 749, 754, 767, 789, 791, 805-806, 812, 817, 820, 822, 824, 827, 844, 847, 866, 882, 885, 887, 892, 901, 904, 917, 936, 943, 946, 951, 957, 959, 962, 976, 982-983, 985, 987, 991-992, 995, 1010, 1017, 1058, 1109, 1115, 1132,

1137, 1156, 1165, 1172, 1174, 1190, 1196, 1199, 1227, 1229, 1235, 1237, 1302-1304, 1323, 1330, 1333, 1348-1349, 1357, 1359, 1364, 1374, 1379, 1381, 1389, 1395, 1409, 1417, 1420, 1422, 1426, 1429, 1433, 1442, 1778, 1801-1802, 1809-1810, 1822, 1849, 1853, 1861, 1869, 1876, 1888-1889, 1898-1899, 1901, 1906, 1914, 1919, 1932, 1934, 1962, 1965, 1972, 1977, 1986, 1989, 2027, 2037, 2049, 2063, 2123, 2132, 2167, 2190, 2197, 2201, 2213, 2222, 2243, 2257, 2259, 2279, 2293, 2315, 2321, 2326-2327, 2358-2359, 2366, 2387, 2427, 2436, 2439, 2442, 2445, 2451, 2457, 2460, 2463, 2466-2467, 2473, 2475, 2485, 2490, 2540, 2547, 2557, 2564, 2566, 2570, 2591, 2610, 2644, 2682, 2711, 2721, 2728, 3025, 3059, 3067, 3113-3114, 3120, 3136, 3144, 3152, 3159, 3199, 3201, 3320-3321, 3333, 3362-3363, 3400, 3403, 3411, 3441, 3453, 3463, 3471-3472, 3480, 3498, 3500, 3506, 3520, 3529-3530, 3590, 3615, 3625, 3635, 3641, 3671, 3683, 3727, 3735, 3738, 3811, 3815, 3842, 3981-3982, 4006, 4010, 4019, 4038, 4042-4043, 4045, 4066, 4071-4073, 4087, 4097, 4160, 4192, 4252, 4254, 4271, 4409, 4424, 4426-4428, 4430, 4434, 4441, 4447, 4457, 4522-4524, 4557, 4569, 4571, 4597, 4611, 4627, 4629, 4640-4641, 4649, 4651, 4664-4665, 4707-4708, 4730, 4771, 4786, 4788, 4807, 4841, 4885, 4891, 4944, 4968, 4970, 4986, 4998, 5036, 5043, 5065, 5081, 5095, 5115, 5219, 5244, 5366-5367, 5376, 5378, 5385, 5421, 5427, 5536, 5548-5549, 5554, 5566, 5579, 5583, 5586, 5590, 5594, 5596-5597, 5633, 5652, 5675, 5758-5759, 5779-5780, 5804, 5806-5807, 5813, 5853, 5858, 5876-5877, 5894, 5905, 5907, 5919, 5921, 5943, 5951-5952, 5954, 5957, 5965-5966, 5970, 5973, 5978, 5981, 5983-5984, 6061, 6099, 6110, 6189, 6291.

Şīrūye 5753, 5797-5798, 5801, 5900-5901, 5918, 5920, 5953, 6187.

Ṭaberī 5460.

Ṭāḳ 636, 638.

Tātār 1647, 2543.

Tevrāt 6039.

Ṭūr 3681, 3762, 3831, 4670, 5251, 5355.

Tūrān 834, 1816, 3018, 4311.

Türk 3588.

Türkistān 4311.

Ümmühānī 6219.

Vāmıḳ 621, 1880.

Ya ḳūb 71, 4496, 5288.

Yeṣrib 6223.

Yūsuf 517, 622, 851, 1877, 3866, 4497, 4588, 5289, 5847.

Zāl 922.

Zühre 153, 475, 697, 2163, 2734.

Züleyḫā 851, 3866.

HÜSREV Ü ŞÎRÎN

(İNCELEME - TENKİTLİ METİN)

12. yüzyılın sonlarında Nizâmî-i Gencevî tarafından kaleme alınan *Hüsrev ü Şîrîn*, yüzyıllar boyunca İran ve Türk edebiyatlarında tercüme, nazire ve yeniden yazım pratikleriyle zengin bir edebî gelenek oluşturmuştur. Türk edebiyatının farklı dönem ve sahalarında kaleme alınan *Hüsrev ü Şîrîn* metinlerinin bir kısmı neşredilmiş ve çeşitli yönleriyle incelenmiş olmakla birlikte, 16. yüzyılın başlarında eser veren ve Osmanlı edebiyatının hamse sahibi şairlerinden biri olan Ahmed-i Rıdvân'ın *Hüsrev ü Şîrîn*'inin tenkitli neşrinin bugüne kadar yayımlanmamış olması önemli bir boşluk oluşturmaktaydı.

Seda Kurt'un bu çalışması, söz konusu boşluğu doldurarak Ahmed-i Rıdvân'ın *Hüsrev ü Şîrîn*'inin bugün bilinen dört yazma nüshaya dayanan tenkitli metnini ilk kez yayımlamaktadır. Erzurum, Berlin, Gotha ve Budapeşte'de bulunan nüshaların titizlikle karşılaştırılması, tek başına hiçbir nüshada bütünüyle korunmamış olan metnin, şairin kendisinin belirttiği 6308 beyitlik tamamına ulaşılmasını mümkün kılmıştır. Ahmed-i Rıdvân'ın hayatı ve eserlerinin yanı sıra *Hüsrev ü Şîrîn*'in edebî ve yazma geleneğini de ele alan çalışma, önemli bir metni erişilebilir kılmanın ötesinde, Nizâmî'nin eserinin Osmanlı edebiyatındaki alımlanma ve yeniden yazılma tarihinin daha sağlam bir metinsel zeminde değerlendirilmesine önemli bir katkı sunmaktadır.

Hülya Çelik

"**dün**"den öğrendiklerinle
"**bugün**"ü yaşamak
"**yarın**"ları aydınlatır.

ISBN 978-625-8686-58-6